

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt., félévre 2 frt. 50 kr., negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr. Előfizethető a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál.

Felelős szerkesztő:
Németh Ödön.

Megjelenik hetenkint 2-szer: szerdán este és szombaton este. Szerkesztőség: Kigyó-utca 9. sz. Kiadóhivatal: Szt.-István-tér 1. sz. Hirdetések helyenként 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr.

A cisterciák jubileuma.

Nyolczszáz év története, s nyolcz hosszú század munkássága áll a cisterciarend háta mögött, a mely a napokban ünneplő fenállásának nyolczszáz éves jubileumát. Ebben az ünneplésben részt vesz velők az egész katolikus világ, mert hiszen az ő érdemek nem pusztán a kolostorfalán belől eltöltött szerzetesi életökben nyilvánul, de a művelődés terén is halhatatlan érdemeket szereztek magoknak.

A rend alapítója szent Róbert és a cisterciák, mikor nyolczszáz éves jubileumokat ünneplik elsősorban is ő róla tartoznak áhítatos tisztelettel megemlékezni. Szent Róbert 1024-ben született a francia Campagnében. Előkelő francia nemesi család gyermeke volt, de lelkét korának vallásos buzgalma töltötte els lemondva az előtte oly kecsesgetető, élvezetekben gazdagnak látszó élet örömeiről, már tizenöt éves korában a Mortier-la-celle benczés apátságba vonult vissza a világtól, a hol a szerzetesek példányképe lett. Vallásos áhítata, példányszerű élete és mély tudománya révén fogadalma letétele után pár évre perjellé, majd Tonnerben szent Mihály apátjává lett.

Nyolczszáz év viharzott át azóta az emberiség fölött, a melyek új változásokat, csodálatos átalakulásokat hoztak létre. Sok megváltozott azóta körülöttünk, csak egyházunk áll rendületlen ma is azon a kö-

sziklán, melyre isteni Mestere helyezé, s a mely nincs kitéve az idők változó hullámverésének.

Ha azonban az egyház maga rendíthetetlen áll is, változatlanul minden időkben, nem ilyen rendíthetetlen, nem ilyen változatlan az emberek vallásos buzgósága!

Szent Róbert is új állásában csakhamar tapasztalta, hogy a benczésrendben a szerzetesi fegyelem s a jórend a vallásos buzgóság rovására megfogytakozott. Hiába küzdött a szerzetesi fegyelem helyreállításáért, törekvései hajótörést szenvedtek, rendtársait nem bírta visszavezetni kötelességeik buzgó és változatlan teljesítéséhez. Megtörve a hű fáradozás által visszatért ismét Mortier-la-Cellebe, hogy legalább ő maga szolgálhasson háborúlanul Istennek és eszközölhesse sikeresebben lelki udvét. Nem maradt azonban itt sokáig, mert nemes lelkének és tudományának híre sokkal nagyobb volt semhogy ne vágytak volna a: ő részére fontosabb hivatást kijelölni. Szt. Aigulfba hívták meg perjellé, hol a pápa engedélyével, a colami remeték főnökikévé választották.

Az egészségtelen vidéken azonban nem sokáig maradhattak s azért társaival együtt a molesmei vadonba vonult, a hol fa-galyakból sajátkezüleg cellákat s egy kis kápolnát állítottak fel. Mikor azonban ezen remeték közé is a fegyelmezetlenség lopódzott, 1098 márcz. 21-én Szt. Róbert legbuzgóbb tanítványával Cisteauxba vo-

nult Dijon vidéken, a Saone melletti chalonsi püspökségbe.

E zordon alig megközelíthető völgyben vetette meg 20 társával szent Róbert a cisterciata rend alapját. Szt. Róbert társával behatolt a sűrű erdőbe s kiirtván annak egy részét, cellákat és kápolnát épített s elmélkedéssel párosult kéz munkával foglalkozott. A jámbor szerzetesek szegénysége és épületes élete csakhamar figyelmet gerjesztvén, Endes burgundi herczeg segítette őket kolostoruk fölépítésében és szántóföldeket, marhákat s gazdasági eszközöket adományozott nekik; a chalonsi püspök pedig apátságra emelvén monostorukat szent Róbertet apátá tette.

Ez a cisterciata rend keletkezésének története.

Szt. Róbert nem sokáig maradt azonban Cisteauxba, mert távozása fölött buslakodó molesmei remeték kérésének engedve visszatért közeliük s ott is fejezte be szent életét 1110-ben.

A cisteaux-i új telepítvény vezetését szent Róbert távozása után szent Alberik vette át, a ki az önálló rend kifejlesztésére tett határozott lépéseket. Ideiglenes szabályzatot szerkesztettek, a ruházat színét megváltoztatták (fehér öltöny barna később fekete skapulárával), és II. Paschal papától 1100. ápril 18-án védelmi levelet nyertek.

A teljes szervezést az új rend a következő apát, szent István alatt nyerte a

Züllés.

Mint a messzeségben tükröfényű tónak
Elvész a varássa ha közelről nézem,
S az égolt fenségs ragyogása helyett
Az iszapot látom csillogó vízében:
Ugy látlak titeket emberekké válni,
Megannyi glóriás, fényes eszményképem,
Kiket az én lelkem előttem ragyogó
Csillagoknak vallott gyermekes hitében.

Oh, hát az életnek hitvány vesződsége
Olyan kívánatos gyönyörűség néktek,
S mint ennek a földnek többi apró férge,
Té is csak oly földi szenvedélyben égték?
Hát nem a lelketek égbetörő vágya
Gyujtja bennetek a fellobogó lángot,
Hanem a vér átka ideköt a földhöz,
Hogy a por, a szemét hád ragadjon rátok?

Megcsalt a szívem, hogy titeket szeretett:
Rosszabbak vagytok ti, rosszabbak mindlunk,
Mert titeket az Ur vesétknek rendelt,
Mondván nekünk, hogy utánatok járjunk.
Hol van az a fátyla, mely az Ur lelkéből
Támadott snikrától kezetekben égett?
Ast is eldőljétek az iszapba, sárba,
Hitvány, kárhuzatos földi gyönyör végett!

Ott komédiázatok az élet piacán,
A sok sürgő-forgó vásári nép előtt;
Mögöttetek a vén, jeltelen sirokban
Csendesen porlanak a régi pihenők,
A kiknek megszentelt örökébe lépve
Előttetek a sziv aprópénzé váltott,
Melyet mindenképpen megszerezni vágyán,
Bolondítgatjátok az egész világot.

Es, hát ez a költő magas hivatása,
Est nevezitek ti hirnek dicsőségnek,
Es, a mért az ifju könnyen hívó szívek
A szent lelkesedés lángjaiban égnék?
A mit a rajongók álmaikban látnak,
A mihez sóhajtnak térdükre omolva,
Az új Parnasszusnak fénykoszorús orma
Mondjátok meg nekem: igazán ez volna?

Nem! Hiszem az örök, igazságos Istent,
A kit mindig láttok s nem ismertek rája,
Engem meg nem ingat a ti lelketeknek
Hazugsággal teljes dekadenciájá!
Az én erős hitem felemel az égig
És hallom a hangot a végtelen térben,
A mely általság a világok rendjein:
Az én akaratom, hogy a lélek éljen!

A virágok erdőse.

— A „Fejérmegyei Napló“ tárczája. —
Írta: C—n.

Abban az időben kerültem Sz... vidékére s a mint ott megalakítottam a vadászársaságot, az öreg Retkes rögtön jelentkezett vadörzönök. Hogy reggeltől-estig, sőt éjjel is bolyonghasson az erdőn, a mezőkön s még se tartásuk bolondnak, ezzel okadatolta meg elhatározását. Feleskettettük az öreg a diszes állásra s aztán éveken keresztül tanulmányoztuk azt a sajátosság embert, azt a különös lelket, mely a valódi Retkest alkotta s megkülönböztette minden más embertől.

Egy erdőszéli pásztoroknyóht vett ki magának lakásul és onnan tette meg kirándulásait tizennégy község határára. A városba csak akkor jött, ha arra felkértük; de minden vadászaton ott volt, bármilyen napon és bármilyen időben. Kitűnő lövő volt s ha a vadászársaság valamelyik tagjának vadusra volt szüksége s a vadászatra nem volt ideje, csak Retkesnek írt és a nyul, őz, vadsertés a kellő időben a rendeltetési helyén volt. Eleven bumora soha sem hagyta el; szellemes ötletei mindig találtak és megkaczagatták a társaságot. Rajongott mindenszép után, ha az a természetölén mint virág, mint állat, vagy mint erdő jelentkezett. A szép nőket imádta s ha meghallotta, hogy a hetedik falu határára egykedvűen fúrlyászó juhásznak, bojtárnak, erdőörnek szép

Carta Caritatis szabályzattal 1119-ben. Ő alatta élte a rend a legválságosabb időket, mégis alatta következett be az új rend felvirágzása, melyet különösen annak köszönhet, hogy szt. Bernát 30 társával a rendbe lépett és hatalmas egyéniségével annak az egész keresztény világban nevet és dicsőséget szerzett és belső életét is századokra megszentelte.

Csakhamar négy újabb apátság keletkezett és ezen apátságokból, mint a Cisteaux főhajtsaiból eredtek a többiek oly rohamosan, hogy szt. Bernát élete végén 1153-ban már 343 kolostor volt az egész világon. A XV. században pedig az összes férfi és női kolostorok száma körülbelül 1800-ra emelkedett.

A cisterciák korán fordították figyelmüket a gyermekek nevelésére és oktatására és a szt. Bernát által minden kolostorban felállított könyvtárak a tudományok iránti szeretetet és az azokkal való foglalkozást is felbresztették a szerzet tagjaiban. Különös tevékenységet fejtettek ki az albígai eretnekek megterítésében, mi által a hívek becsülését és az egyház védelmét megnyerve, létüknek erős alapot biztosítottak. Magyarországra clairveaux-i kolostorból jöttek a cisterci szerzetesek és pedig legelőbb a zágrábmezei Topuszkába II. Béla király 1135-ben telepítette őket II. Géza alatt 1142-ben a pécsmezei Czikádor nevű helységre telepedtek le s ezután évszázadokon át 37 apátságuk keletkezett Magyarországon. De az egykor oly hatalmas rend az idők viszontagságai folytán annyira csökkent, hogy az egykor oly számos kolostorból csak az egyesült Zircz-Pilis- és pásztói egyesített apátságok az egri, fehérvári és pécsi székházakkal, tíz plebánia s több fiók egyházzal, s a szent kereszthez tartozó szt. Gotthardi vasmegeyében áll fenn napjainkban. Az egész világon a cisterciata

rendnek jelenleg 196 kolostora van 7139 szerzetessel.

A cisterciata rendnek Magyarország gazdasági fejlődésében elvülhetetlen érdemei vannak. Ujabbban a nevelés és közoktatástügy terén szerzenek magoknak érdemeket.

Székesfejérvár közoktatástgye meg éppen össze van forrva a cisterciákkal s midőn az itteni rendház jubileumi ünnepségeit tartja szívvvel lélekkel együtt ünnepel vele a város közönsége.

— A kvótabizottság köréből kiszivárgó hírek szerint a legközelebb Bécsben és Budapesten közzéteendő üzenet kinos meglepetés lesz mindazokra nézve, a kik abban, hogy ismét Falk az előadó biztosítékot láttak a kvótaemelés kizárására. A magasabb kvóta ugyan nincs megajánlva, nincs az üzenetben, de a követeléseiben telhetetlen Ausztria igen értékes dolgot kap a Falk-féle munkálatban. Megkapja ugyanis a vezérfonalat arra, hogy követelje a magasabb kvótát, a mint azt a szabadelvű párt többsége hajlandó elfogadni. A mi Ausztriára nézve értékes vívmány, de legérdekesebb az, hogy Falknak ez a muncziuma lesz az első, a melyben nincs fixirozva a mai kvótaarány mellett való rendületlen megmaradás. Ha ennyire kellett jutnunk, vajjon miért nem tette meg a szabadelvű párt ezt a lépést tavaly, sőt két évvel ezelőtt?

— A földadó leszállítása és a választási jog. Az a mozgalom, a melyet a néppárt megindított a földadó leszállítása érdekében, egyre szélesebb körökben hódít. Egerből jelentik, hogy Hevesmegye tegnapi közgyűlésén tekintélyes többséggel elfogadták Alföldi Dávid dr.-nak azt az indítványát, hogy a földadó leszállítása ügyében a megye feliratot intéssen a képviselőházhoz. Beretvási Endre, Wahrmann Renée férje három indítványt terjesztett be. Kettőt, a progresszív adózás és a választási jog kiterjesztésének feliratilag történendő sürgetését elfogadta a közgyűlés. Azonban hozsuzu vitát keltett Beretvásnak harmadik indit-

ványa amely a kötött birtok azabaddá tételét ezéiozza. Ezt az indítványát azonban a közgyűlés elvetette, bár a kormánypártiak a secularizáció mellett szavaztak.

— Az országgyűlési néppárt tegnap este 7 órakor Molnár János pápai pr-látus elnöklete alatt értekezletet tartott, a melyen számos párttagon kívül Zichy Nándor és Esterházy Miklós Móricz grófok is megjelentek. Az értekezlet tárgyalás alá vette a gazdasági és ipari hitelszövetkezetekről szól kormányjavaslatot s többek hozzászólása után a végleges határozathozatalt egy később megtartandó értekezletre halasztotta. Különben már a tegnapi értekezleten kitűnt, hogy a párt tagjai nincsenek föltétlenül megelégedve a törvényjavaslattal.

A műkedvelői előadások.

Minél jobban közeledik a műkedvelői előadások ideje annál nagyobb az érdeklődés az előadások iránt a közönség körében. Ez különben egészen természetes is, mikor a színpadra lépő művészek és művésznők közöttünk élő előkelő társaságbeli emberek, a kinek száz és száz jó ismerősük van. Nem kis mértékben fokozza az érdeklődést az is, hogy a felvonás közök alatt a helybeli honvéd zenekar fog hangversenyezni s miként az alábbi színlap is feltűnteti a program a legnagyobb zenei élvezettel kecsegtet.

Az előadásokat mint már jeleztük május 6-án, 7-én és 8-ikán fogják megtartani a színházban. Az előadások tiszta jövedelme a székesfejérvári jótékony négyelet lesz, s a közönség már ezért is biztonnyal nem csak megtölti a színházat mind a három estén, de sőt felülfizetéseivel is hozzájárul, hogy annak az egyesület pénztárát gyarapítsa, mely legnemesebb áldozatkészséggel törlí le nyomorba jutott ember-társaink könnyeit. A felülfizetéseket a jótékony ügyelet hirlapilag fogja nyugtázni.

Az előadások sikerének előmozdítása körül, a műkedvelői társulat igazgatója Vértessy József s főrendezője Juraszek János fejtenek ki leg-

asszony felesége van: elment oda, hogy arról meggyőződék.

— Eljöttem, hogy lássalak; mert azt hallottam, nagyon szép vagy! Ilyen mondásokkal lépett a paraszt menyecske elébe, a kik közül nem egy, végig mérte az ősz seladont s hamiskás mosolyal kérdezte:

— Hát ugyan, mit ér az ur az én szépségemmel?

— Hát te, mit érsz azokkal a virágokkal, a melyeket a kertedben nevelsz?

— Gyönyörködöm hennök.

— En is gyönyörködöm te benned . . . Azzal haza ment.

A mult évek egyik telén levelet kaptam a kunyhóból; e levélben tudatja, hogy két heti szabadságra eltávozik a vidékről; ne is keressük, vadászatokra se várjuk.

— Megyek virágot hozni a kunyhóba; nem ér a nélkül semmit az élet és nem főkép a vadász-élet! Kelt Vadász-Kunyhón, 1893.

Retkes, m. k.

a virágok erdsze.

Igy végződött a levél, melynek tartalmát csak néhány nap mulva a vadász-kunyhó körül rendezett vadászaton mutattam meg barátaimnak. A mikor javában folyt a vadászat, egyszer csak megjelenik közöttünk az ősz vadőr, bokrétás kalappal. Vig volt, mint az erdők madara, mosolygott, mint a havas táj fölé a napsugár.

— Van virág, öreg?

— Van ám, még pedig bazsa-róza! Este, nézzenek be a kunyhóba az urak, — majd meglátják! Nem hullatja még a szirmai, tövise sincs — még eddig . . .

Nagy szerencsége volt az öregnek egész nap, csak úgy hullottak lövéseire a tapsifülesek,

mint a kaszás nyomán a fü. Ebéd után egy őz-bakot is lött, a mire olyan kicsapongó öröme lett, hogy alig bírtuk vele. . . De rögtön el is tünt, egy időre, a szemek elől. Nem kérdztük, hogy hol járt? Mert hiszen, a kinek kis kunyhójában ékes virág szál van — sok annak a gondja! . . .

Alkonyatkor a kürtök riadozva bugtak föl s vigan haladt a társaság a vadász-kunyhó felé. A kis házikó ablakán függöny ékeskedett, de azon át is fényes világítás tünt elő, a mi arra mutatott, hogy valóban van valaki az öreg remete lakásán. De milyen egy virágszál! Fiatal, üde piros arca, sugár és karcsu szép leány. Mi legalább azt hittük, hogy leány, pedig az öreg hitvese volt. Nyulpörkölttel várt, pajzán jókedvvel kínálgatott s vidám pohárcsörgés közt pajkos dalra gyujtott . . .

Kinyíllott a róza — harmatcseppet terem; vénecske az uram, — de azért szeretem. Hej, haj, megölelem!

S édes pusztit csattantott el a fejr bajusz alatt. Az öreg átölelte a dalos menyecskét s olyan boldognak látszott, mintha első szerelme hajnalkorát élné.

— Ez a virág hiányzott a kunyhóból, urak! Most már ez is itt van; nincs semmi baj! Igynyuk; hozott bort is a menyecske, tudta, hogy vér kell a vén erekbe!

— Bizony, bátyám, egy ilyen virágszálért magam is lehajolnék, hogy leszakítsam . . . Szólott az egyik fiatal vadász.

— Elötte voltam — felelt nagy nyíltsággal a kis hamis.

— Soha se láttam én máig.

— Nem ám, mert a virágot ott szokták

felkeresni, a hol nyílik; az illata után indulnak s úgy találják a tövére.

Azonnal észrevettük az első megszólalása után, hogy egy kevésbé művelt, csiszolatlan lélek szorult abba a testbe; de ez mitem befolyásolta a vig vadász-komániát abban, hogy hajnalhasadtáig ne mulasson; sőt inkább nagyon is inyre élt a menyecske pajzán, szinte póriás viselkedése.

Azután gyakran volt zajos mulatság színtere a vadász-kunyhó; de bizony annak is vége szakadt egyszer. Hogy sok szót ne szaporítsak, a dolog végére térek.

A szép Juliska, a mig az öreg Retkes iramló özekek üzött velünk a b. . . i erdségben, — megurott egy finánczsal . . .

— Teringettél! — állott elő egy vadászát alkalmával az öreg az esettel, — a hunyhó virága oda van!

— Elhervadt, vagy mi történt vele? — kérdztük vidáman. Azt hittük, hogy az öreg valami bohókás tréfára akar előkészíteni.

— Dehogy! . . . Egy fináncz tüzte a — csákjóba . . .

Egy ideig nagyon szomorú volt az öreg, alig lehetett reá ismerni. Egyszer aztán megérkezett hozzá a szomorú hír, hogy az Isten megbüntette a hűtlen asszonyt, nem sokáig élvezhette a tiltott boldogságot, — meghalt! — Ez a szomorú hír ugy látszott némileg kibékítette az öreget.

A tavaszi szalonkázás ideje közelgett, a midőn ékesen irott meghívókat kapott a vadász-társaság minden tagja.

«A feleségem megszökése következtében megüresedett állás, általam betöltve, — virág helyett

több buzgalmat; nem is említve a szereplőket, a kik fáradságtalanul tanulnak s gyakorolják magukat, hogy mentől szebb alakítást mutathassanak be.

A jegyeket előre lehet már váltani holnap-tól kezdve Szekerák és Hornyánszky nádor-ntozai üzetében. Az előadási napokon pedig este 6 órától a színházi pénztárnál kaphatók a jegyek. Az előadások mind a három napon este fél nyolcz órakor kezdődnek. Kívánatos, ha a közönség idejében foglalja el helyét a színházban nemcsak azért, mivel a már helyökön levőket az utóbb jövők illetlenül zavarják az előadás nyugodt élvezetében, de azért is, mert máskülönbön nem élvezhetik azokat a gyönyörű nyitányokat, melyekkel a katona zenekar fogja szórakoztatni a közönséget.

Az előadásokról már összeállították a szin-lapokat, a melyeket az alábbiakban egész ter-jedelmökben közlünk.

Május 6-án, pénteken

Tell Vilmos operából nyitány Rossinitől.

LÉGYOTT.

Eredeti vígjáték 1 felvonásban. — Irta: Ifj. Ábrányi Kornél.

Személyek:

Széplaky Róbert Ifj. Fiáth Imre.
Laura, neje Dr. Huszár Adolfné.
Bécsi Gergely, Róbert barátja . . . Szeneas Oszkár.
Iren, Laura rokona Gulásy Iren.
Szobaleány Keczás Ella.
Inas Ujházy Béla.
Történik Pesten, Széplakynál.

Budapesti emlékek. Keringő Yvontól.

Ezt követi:

MARCEL.

Dráma 1 felvonásban. Irta: Sardeau Gyula. Ford. Paulay E.

Személyek:

Valgrand Gaston Juraszek János.
Férfi, orvos Dr. Schlamadinger J.
Daverny y Maxime Kornis Zoltán.
Levelhordó Ifj. Fiáth Imre.
Henriette, Gaston neje Bereczky Miksáné.
Germaine, komorna Roszberger Ilona.
Suzanne, szobaleány Roszberger Milike.
Marcel, 4 éves gyermek Szűts Zoltán.
Történik falun, 1899. évben.

virággal, — a bemutatás ünnepi cselekményére T. . . . urat tisztelettel meghívom. R. a virágok érdesze.

Együtt mentünk ki valamennyien a vadász-kunyhóba, — mondanom sem kell, hogy a lehető legvigább kedélyhangulatban — egy szombaton estére. Előbb szalonka-lesen voltunk a sz. . . i vágásban, a hol emberemlékezet óta a legszebb tavaszi szalonka-huzások vannak. Egyetlen vadász nem volt közöttünk, a ki legalább háromszor-négyszer ne lőtt volna a hosszacsőrűek szerelmi lázban röpködő társaságára; volt eredmény is, mert tizenöt darab került aggatóra. Ilyen sikeres vadászatok után tértünk be a vadász-kunyhó új virágának meg-szemlélésére. Feltűnő sürgés-forgás volt az erdő-szélén; barna ruhás férfi alakok, élénk piros szoknyás nők képeztek ott egy társaságot. Csodálkozva kérdeztük egymástól: mi ez? . . . A hold halovány fénye gyöngén világította meg a tavaszi estét s az erdő magas fáinak hosszan elnyúló árnyéka homályba vont az alakokat s így nem voltunk képesek fölismerni, hogy minő társadalmi osztályt képviselnek. Kíváncsian odatolalkodni közelükbe illelennék tartottuk s így az exotikus csoporttól tizenöt-husz lépés távolságra csöndesen tértünk be a vadász-kunyhóba. Majd megtudjuk ott a titkos jelenség mivoltát!

Benn újra meglepetés várt reánk. Gyönyörű jelenség! Egy eszményi szép női alak. Szoborszerű természetű élénk színű, kozéksá öltözet, lábain nyalka piros csizmak, fején kaczerül hát-rakított vörös kendő, nyakán csillogó gyöngy-sorok ékeskedtek. Szemei pokoli tűzben égtek s mint a fekete-gyémánt ragyogtak, gyújtó fény-sugarakat szórtak. Arczbőre creol-színű, a mi

Magyar tñczok Brahmtól.

Végül:

KATONÁSAN.

Víjáték 1 felv. Irta: Andreászky Jenő.

Személyek:

Garday Albert nyug. huszár őrnagy Kovács A. Sándor.
Jolán, özv. Berendy Gyuláné) nooka Gáspár Károlyné.
Olga hugai Vértessy Matild.
Lengyel Emil, miniszteri titkár Juraszek János.
Huszár Elemér, hírlapíró Dr. König Béla.
Gyuri, inas Gardaynál Gróf Festetich Bennó

Május 7-én, szombaton

Két huszár operából nyitány Dopplertől.

ESERNYÓ.

Víjáték 1 felv. Bayle Bernard u. angolból ford. Csiky G

Személyek:

Thistledown Agoston Bereczky Miksa.
Emmy, neje Reé Mariska.
Ravlings Tamás Kornis Zoltán.
Millmann Ellen Roszberger Milike.
Diggs Wertheim Pál.
Mary Vértessy Matild.
Cseléd Keczás Ella.

Nagy ábránd Cigánybáró Straus operettből.

Ezt követi:

AZ APRÓD.

Dramolett 1 felv. Irta: Guiseppe Giacosa. Ford. Radó A.

Személyek:

Renato Juraszek János.
Jolanta Ganóczy Elvira.
Oliveró, Frombrone grófia Dr. Palánszky Miklós.
Fernandó, apród Ifj. Fiáth Imre.
Egy szolgál Szeneas Oszkár.
Tört. Renató kastélyban, az aoutai völgyben a XIV. században.

Szerelmi póstás keringő Ivanovicitől.

Végül:

KÖZÜGYEK.

Víjáték 1 felvonásban. — Irta: Bereczik Árpád.

Személyek:

Kenderfalvy Haber Ferencz Bereczky Miksa.
Etel, leányai Say Tekla.
Olga, Veber Józsa.
Lakos Andor, Olga vőlegénye Szeneas Oszkár.
Loránt, ügyvéd Rupp Kálmán.
Gócsi Muki Wertheim Pál.
Inas Kornis Zoltán.
Szobaleány Vértessy Matild.

Május 8-án, vasárnap Magyar víjáték nyitány Kéletről. Barátságból.

Víjáték 1 felv. Irta Taylor Tamás. Ford. Csiky Gergely.

Személyek:

Benson, ügyvéd Gáspár Károly.
Carry, neje Keczás Ella.
Suthdown, Srotter Benson barátja . . . Gróf Festetich Bennó.
Lucy, neje Hamvassy Erzsike.
Meredith Benson, segédje Kornis Zoltán.

Erzsébet keringő Lorentstől.

Ezt követi:

A HARMADIK.

Dramolett 1 felv. Irta Hevessy J. és Hetényi E.

Személyek:

Gróf Rétháthy Iván Rupp Kálmán.
Angela, neje Ujházy Béla.
Gróf Baghy Dr. König Béla.
Báró Jeney Ifj. Fiáth Imre.
Blackhorst Ifj. Fiáth Imre.
Jean inas, Rétháthynál Szeneas Oszkár.

Erdő sottogás jellemdal Cibulaktól.

Végül:

VALAMI HIBÁJA VAN.

Víjáték 1 felv. Irta Goudinet. Ford. Gabányi Á.

Személyek:

De Lussan Andre, orvos Dr. Palánszky Miklós.
Cecile, neje Roszberger Ilona.
Balancourt, magánzó Juraszek János.
Nanette, szobaleány Veber Józsa.
Színhely Paris.

Helyárak: Földszinti páholy 5 frt. — I-ső emeleti páholy 5 frt. — II-od emeleti páholy 3 frt. — I-ső rendű zártzék 1—72-ig 1 frt 20 kr. — II-od rendű zártzék 73—126-ig 1 frt. — III-ad rendű zártzék 127—168-ig 80 kr. — Földszinti állóhely 50 kr. — Katona-deák- és gyermek-jegy álló a földszintre 30 kr. — II-od emeleti ülőhely 50 kr. — II-od emeleti állóhely 30 kr. — Karzati ülőhely 30 kr. — Karzati állóhely 20 kr.

csak emelte a hatást, haja koromfekete fürtökben omlott homlokára, a mi meg éppen részegítő hatással volt a kompaniára. En voltam a társaság megbízott szónoka, de mivel a házi-gazda nem volt benn, csak a vadász-társaság bemutatására szorítkoztam. A nő valóságos cigány szépség volt, egy ideál-kép Faraó nemzetiségéből, a mit azonnal megtudtunk, a mint meg-szóllalt, pedig ugyancsak igyekezett előkelően beszélni.

Leültetett bennünket, de alig kezdettünk a társalgásba, az ablak alatt fölzendült a zene, szilaj rindozással, tüzes tempóban. Harmincz cigány rikatta a hurokat; a szép tavaszi est erdőszéli jelenete felejthetetlen varázslattal él a lelkemben örök időkig.

Ez alatt belépett az ősz Retkes, Filó kis bögös apósával, a ki kijelentette, hogy három banda kísérte el az ő kedves leányát, annak az örömeinek hatása alatt, hogy „tekintetes asszony csinálódott belüle.”

Bevettük az öregot a kompaniába s velünk mulatott végig, míg a többiek hatalmas tűz-rakások mellett tomboltak, táncoltak, muzsikáltak, ittak a barna cigány nőkkel egyetemben.

Retkes nagy kedvében páratlan diétiókat rögöztött s tajtékos izadtság rugta szive új virágával a szilaj csárdást.

Mikor ment el a fényes nász-kisérlet? — nem tudom; mi másnap alkonyatra érkeztünk haza . . .

A vadász-kunyhó virága kedvencünk lett, legfőképp azon tulajdonságánál fogva, hogy az öreg kuruczhoz példás vonalozással ragaszkor-dott, rajongva szerette, ápolta, kényeztette. De a szépsége is hatott. Még az öregebb Nimródok

vére is felpeszduált, ha az a barna szépség mo-solyogva mutogatta az alabastrom fehér fogait.

Hű és jó asszony lett, valósággal dédel-gette a vén kuruczot.

— Majd még ez is itt hagy, öreg! Mondogattuk olykor Retkesnek.

— Nem baj, — válaszolt, — van még Szilagy, Szatmár és Bihar vármegyékben elég ékes virág! Itt a jegyzék a zsemben — róluk . . . Valóban ott is volt három vármegyének szépségeiről a hiteles „írás” kabátja oldalzsebében. Név, lakhely, társadalmi kaszt, özvegy asszony, leány stb. stb. címek alatt szerepeltek a virágok szépsége az öreg jegyzetében. „Güló Panna a legszebb cigány-lány Szatmár vármegyében. Atyja kisbögös a b. . . i bandában.” Utána megjegyzésben áll: „Fele-ségem lett 1890-ben márczius 19-én.”

Ilyen pontosan vezetett jegyzéke volt az öreg Retkesnek s azért neveztek a virágok er-désének, mert nyilántartotta három vármegye szépségét. Erre a jegyzetre azonban nem lett többé szüksége. Panna haláláig hű volt az öreghez. Ő fogta le a szeméit, a mikor a mult év őszén csöndesen kiszenvedett.

Halála előtt meghagyta, hogy a „virágok jegyzékét” a szívéhez tegyék, a kopersóba; testét az erdő tisztán temessék el, hogy föl-járhasson csöndes, holdvilágos éjjeleken — leare.

Leszűrt hűség, Panna már a másé, az erdők vadai pedig nem félnek tőled, nyu-godtan legelik sirod kővér pázsitját.

A tavaszi vásár.

Azt szokták mondani, ha már a jó Istennek annyira el tetszett fordítani a figyelmét rólunk, gonosz emberekről, hogy kiapasztja a vizeket, zörgésre szárítja a kenyértermő hantot és megfogja a levegőben szertekalandozó felhőket, hogy az áldásos esőt valamiképpen alá ne bocsássák erre a szomjuzó földre: akkor hiábavaló minden önző szemforgatás, könyörgés, hanem rendezzünk valami nagyszabású ünnepélyt, vagy vásárt, mi egyebet — majd megjön arra a sokáig hasztalan esengett áldás, akár záporszámra.

Most éppen nem óhajtottuk az esőt, a föld valahogyan csak kiheverte volna ezt a veszedelmes, hó nélkül való telet, azért nem fagyott el a zsendülő vetés s azóta elég része volt a kívánatos nedvességben, hanem sorja került valami vásárnak, hát mégis csak kellett kapunk egy kicsit belőle. Hanem azért nem panaszkodhatunk. Becsületes kis záporka volt, éppen csak arra való, hogy elverje az országot porát, nehogy belepje a szép polituros sifonért, mikor hazaszállítja a farsangon összerakult ifju népség, vagy akárha a mostanság mátkásodott is. Mert hát ez a butorvásárlás ideje.

Természetes, hogy nem a finnyás uri népségről beszélünk, a kik holmi butorraktárban szerzik be a sok fényes selyemhuzatu kanepekát, mi egyebet. Szegény embernek pihenésre jó a lóca is, a mit meg a habátban járó nem tud kellőképpen megbecsülni, mivel azon nem lehet kényelmesen elnyujtózni, lévén az csupán üldögélésre és pipázgatásra szolgáló instrumentum, de a mit a szegény ember magától megszerkeszt az ilyesmire különösen alkalmas kőrifából.

Meg aztán a tavaszi, nyári munkához szükséges baromnak, szekérnek, szerszámnak is most van a kelendősege. Hol venné meg azt, teszem a ladányi ember, ha nem a fehérvári vásáron? A kinek eladója van, az sem viszi haza a friss pénzt, hanem itt hagy belőle annyit, a mi nélkül ellehet; a ki pedig abból nem vár semmit, az beleköti a kendője sarkába azt a kis pénzecskét, a mit még a tavalyi termés fejében kapott a kupecz zsidótól és megveszi rajta, a mi éppen kell. Jut aztán abból még a korcsmárosnak, cigánypecsenyesütőnek is, mert illő dolog, hogy a vásár áldomással végződjék, ámbár az nagyobb szó most, mint volt ennekelőtte, a filokszia előtt való időkben.

Hanem aztán ügyelni is kell ám az ilyen sokadalomban, mert sok a gonosz ember, a ki ugyan se pénzt, se jószágot nem hozott, hanem vinni próbál ezt is, azt is, gonosz praktikával. Lám Babarcsi Sándor, a ki Tápió-szent-Miklós-ról vezette fel szép fekete lovát, ugyancsak megjárta! Árulgatta, kínálgatta szegény feje a derék állatot, mikor egyszerre csak ott terem ám két uri forma ember s alkudozni kezdtek rája. Az egyiket ugyan csiszárnak nézte Babarcsi uram, mert különösen érteni látszott a lóhoz, még a fogait is megolvasta, hanem a másik nagy ur volt, a tatai grófnak a legkedvesebb fia, legalább úgy beszélté amaz. Meg is egyeztek hamarosan 135 forintokban, s a jó vásár örömeire betértek egy közelvaló korcsmába. Ott azonban nagyon tele találták az ivót, meg aztán, mint a kisebbik ur mondotta, a tulsó csárdában jobb italt is mérnek, hát csak odakötötték egy kocsihoz a paripát és átballagtak. Amott aztán le is telepedtek, de a méltóságos ur, hogy nagy bankóját fölváltsa s egy füst alatt a passzust is átírassa, kiment,

s mikor már a társa nem győzte visszavárni, az is utána.

Mire Babarcsi uram gyanakodni kezdett, akkor már ütkötte a két gézenguz nyomát, de még a csikóót is. Vajjon, hogy mert szegény a felesége szemé elé kerülni?

Valami cigánynépség is próbált szerencsét. Bácskából jöttek át megtisztelni a mi tájékunkat. De azok nem sokáig lábatlankodtak itten, mert a rend örei Polczér alkapitány vezérlete alatt legyűrték és rabul ejtették a gonosz szándéku csavargókat, a kik Lakatos Sándort vallották vajdájuknak. Kicsibe mult, hogy a vásári nép helyben nem hagyta őket, mely szomorú sorsot csak úgy kerülhették el, hogy a rendőrök közrefogták a jeles társaságot és beszállították a városházára, a honnan rövid ott időzés után haza felé vették utjokat, persze nem a maguk jószántából.

A berhidai Nagy Jánossal is szomorú história történt. Ugyanis szegény fejét a Vinczeféle vendégül udvarán hajtotta nyugalomra, egy szalmakazal mellé. Hát virradóra gonosz kezek kilopták lajbizsebéből a bugyellárisát, a benne való 103 forinttal együtt. Mág sem került meg, sem a pénz, sem az istentelen tolvaj, pedig talán még most is keresik.

Különbén a vásár eléggé sikerült. A felhajtott 3152 lóból elkelt 1650 darab, a Babarcsi uramét is beleszámítva; 2286 szarvasmarhából 1396 darab, a 206 sertésből pedig 160 darab.

HIREK.

— Személyi hir. Vajda Ödön a csiszterezita rend zirczi főpátpája e hó 21-én a rendház meglátogatására városunkba érkezett. A főpap hétfőn utazott vissza Zirczre, a hol a rend nyolczszáz éves fennállásának jubileuma nagy fénynyel fog megünnepeltetni.

— Az Oltáregylet miséje. Az „Oltáregylet“ rendes havi sz. miséje jövő vasárnap május 1-én d. e. 10 óraker a szeminariumi templomban fog a Mindenhatónak bemutatni.

— Buzaszentelés. Április 25-én ünnepelte a kath. anyaszentegyház sz. Márk evangelistá napját, a mikor a hívő nép körmenetben vonult ki a vetésekhez, hogy leedsje a föld terményeire Isten áldását és részt vegyen az egyház szertartásában. Az idén jó idő kedvezett e szép szokásnak és nagy számú hívő nép vett részt a körmenetben. 7 óraker csendes mise volt a székesegyházban s utána Károly János apátkanonok, préposthelyettes a káptallannal és az egész klérussal körmenetet vezetett a szokásos helyre, a budai-ut jobb oldalán elterülő mezősegre, hol a világ négy tája felé négy evangélium énekelte. Miközben a Mindenszentek litániája és könyörgő énekek mondatk. Az ájtatosságot áldás zárta be a székesegyházban. Kivonultak az elemi és középiskolák hallgatói is tanáraik vezetése mellett.

— Az altábornagy ünneplése. Szép óvázeiót rendezett tegnap este a helybeli honvéd-egylet tisztikara Kránics János honvédkerületi paranesnoknak azon alkalomból, hogy a kiváló katonát, a kit városunk polgárságának osztatlan szeretete környez, ő Felsége a májusi kinevezések alkalmává altábornagygyá léptette elő. Este 8 óra tájban a zenekar, mely mintegy négy száz főnyi lampionvivő katonával rendkívül impozáns látványt nyújtott, a Vörösmarty-téren és a Nádor-utcán keresztül a tiszt pavilonhoz az altábornagy lakása elé vonult, a hol aztán egészen 9 óráig játszott a szebbnél szebb ze-

nedarabokat. A sort Hunyadi indulóval kezdték, mely után időnként fölhangzottak a mi szép népdalainknak szivez szülő édesbush hangjai. A zene és az enyhe tavaszi est varázsa szép számú közönséget csalt ki a szabadba s egészen meg telt a Zichy-liget környéke hallgatósággal, mely mindvégig ott gyönyörködött, mig csak az utolsó akkordok el nem hangzottak, s a valóban ritka szép ünnepély véget ért. A tisztelet eme szép megnyilatkozásának örömét bizonyára sokáig élénken fogja megőrizni emlékezetében ugy az ünnepeket, mint az őt őszintén tisztelő fejevári közönség.

— Templomszentelés. Megyés püspökünk dr. Steiner Fülöp e hó 24-én szentelte fel nagy ünnepélyességgel a József főherczeg által emeltetett pilis-csabai lazarista templomot és a szomszédságában levő rendházat. A püspök vasárnap reggel a 8 órai vonattal érkezett Budapestről a pilis-csabi vasuti állomásra, hol Csapó Lóránt pomázi főszolgabíró fogadta. Ott kocsiába szállva, a plebániára hajtatott, a hol a kerületi papság, élén Mingersdorf Vilmos lazarista tartományi főnökkel, üdvözölte. Majd a plebánia-templomba ment, a honnan díszes körmenettel indult a lazaristák új templomához s azt felszentelte, melynek megtörténte után a templom előtt levő téren egybegyűlt híveknek szentbeszédet tartott. Ennek végzetével ünnepélyes szentmisét celebrált, azután pedig a rendházat áldotta meg. Az ünnepély, melyen a hívek a közeli falvakból is nagy számmal jelentek meg, 1/212-kor végződött. Az ebéd alatt Steiner Fülöp püspök ismert ekesszólásával mondott lelkes pohárköszöntőt József főherczegre, Libits Adolf főherczegi jószágkormányzó és a tartományi főnök pedig a püspökre mondtak fölköszöntőt. Délután a főpásztor visszautazott Székesfejevárra.

— Május hava. A rügy és bimbó fakadásával megérkeznek kedves vendégeink: a dalos madarak. A tavasz beköszöntésével feledi az ember, legalább egy időre, hogy önző, kufár szellemű világban él s a természet fakadó szépsége oda beszél a szívhez, lágyan, hízlgön, hogy a hitetlen emberben is megrezdül egy titkos hur, melynek zengését nem bírta megsemmisíteni. A természet nyitott könyvében akaratlan is — Isten dicsőségét olvassa a világnak fia. Az öntudatos hívő odasiét május havában a legszebb és legékesebb virághoz, Máriához s kezével virágot hint az ő szobra körül, szavával neki zeng édes da'lamu éneket s lelkével hozzá sóhajt bánatában. Azért szereti annyira buzgó népünk a májusi ájtatosságot, mert a magyarok Nagyasszonyának illően adhat tiszteletet s későn-korán róla hall, ő dicséretit zengedezheti. A szép májusi ájtatosság az idén is kegyeletes fénynyel fog megtartani. Tájékozásul közöljük a következőket: Április 30-án, szombaton este 6 óraker bevezető szent beszéd lesz, utána a legméltóságosabb oltári szentség kitétele mellett elmondatik a lorettói litánia s végül az egész havi ájtatosságunk ünnepi imában való följajnlása a legszentebb Istenanyának. Május hó 1-től kezdve ugyanezen hó 31-ig bezárólag reggel 8 óraker naponként csendes nagy mise tartatik szentség kitételrel, mely alatt sz. olvasó mondatik a dicsőséges titkokkal. Este 6 óraker pedig mindennap szent beszéd tartatik, utána litánia. A sz. Ferenczrend részéről kedden, csütörtökön és szombaton P. Seraphin tart e hó folyamán szent beszédet, a többi napokon a helybeli és vidéki papság. Jegyzet. Május hó 1-én 8 óraker a Jézus sz. szive társulatának miséje; 9-kor a májusi szent

mise lesz; ugyisintén május 16., 17. és 18-án a keresztjáró körmenet miatt a májusi sz. mise kivételesen 9 órakor fog megtartatni a szent Ferenczrendiek templomában. Végül május 31-én ünnepélyes „Te Deum” zárja be a májusi ajtosságot.

— **A cisterciák jubileuma** A cistercita rend főnállásának 800 esztendősi jubileuma alkalmával a rend templomába megtartandó isteni tiszteletek sorrendje a következőképpen lett megállapítva: 28-án azaz csütörtökön reggel 6 órakor szentség kitétel, 9 órakor szentbeszéd melyet *Szenczy Győző* főgimnáziumi igazgató fog tartani, utána ünnepélyes szent mise, tartja *Károly János* apátkanonok. Délután 5 órakor *Máray Rudolf* főgimn. tanár szentbeszédet mond, utána szentség betétel. Pénteken a délelőtti szent beszédet dr. *Vass Bertalan* főgimn. tanár mondja, az ünnepélyes szent misét pedig *Gremspurger István* belvárosi apát-plebános — s a délutáni szentbeszédet *Láng Ince* főgimn. tanár. Végül szombaton a délelőtti szentbeszédet mondja *Madarász Flóris* főgimn. tanár az ünnepélyes szent misét pedig *Steiner Fülöp* megyés püspök, mely alkalommal *Kaposy Endre* főgimn. tanár Cherubini „Ave Mária”-ját fogja énekelni. Az ünnepségeket a szent mise után ünnepélyes Te Deummal fogják bezárni. Délben nagy diszebed lesz, délután pedig ünnepi hangverseny, melynek sorrendjét április 20-iki számába közöltük.

— **Egymás között.** Tegnap volt tárgyalása annak a sajnálatos incidensnek, a mit egyik postatiszt felhevült állapotában előidézett a posta épületben, telgesen inzulitálva egyik tisztársát. Ez inzulitust következtében a megtámadott postatiszt neje M.-né a lehető legkíméletlenebb kifejezések kíséretében támadta meg a férjét inzulitáló K. F. postatisztet, a ki e levél alapján a bíróságnál feljelentést tett M.-né ellen, miután ellene a megtámadott férj már előzőleg panaszt emelt. A tárgyalást Dr. *Zsáry József* kir. aljárásbíró előtt tartották meg. M.-né és férje. Dr. *Szabady József*, K. I. pedig Dr. *Vermes Mihály* ügyvédek kíséretében jelent meg. A tárgyalások vége, — miután mind a két ügyet tegnap tárgyalták, az lett, hogy M.-né a fulmináns levélért öt forint pénzbüntetésre ítélték, — s ebbe panaszos is, vádlott is megnyugodott. Az inzulitusból kifolyó ügyben pedig M. A. postatisztet 5 frtra, K. F. postatisztet pedig 50 frt pénzbüntetésre ítélte a bíróság, ez ellen azonban mindkét fél felebbezett.

— **A villamvilágítás** tárgyában tegnap délután 2 órakor *Havranek József* polgármester elnöke mellett a városházán bizottsági ülés tartatott. A polgármester bejelentette az építendő villamos vasut közigazgatási bejárásának eredményét s egyszersmind előterjesztette, hogy a villamos vasutat és világítást *Nagy Ignác* vállalkozón kívül még a *Trust* cég is hajlandó létesíteni. A gáztársulat szintén hajlandó lenne a villamvilágítást elvállalni, de csak az esetben, ha 2000 lángra magánfogyasztót talál, mely ajánlattal azonban a bizottság nem foglalkozott. Majd *Winkler Vilmos* főmérnök terjesztette elő javaslatát a világításra vonatkozólag. A külvárosok világítására 107 egész éjjel égő villamos lámpát ajánl évi 32 frtjával és 108 fél éjjel égőt 20 frtjával, azokon kívül a vasutól a Magyar Király szállodáig 10 darab, ezer gyertyaláng erejű ivlámpát 170 forintjával. Összesen tehát 5584 frtba kerülne a villamos világítás, mely összeg, tekintve az ezidő szerint 4800 forintba kerülő petróleum-világítatlanságot, nem is volna túlságos magas. A bizottság ajánlani fogja a közgyűlésnek, hogy szólítsa fel a nevezett vállalatokat ajánlataiknak beadására.

— **A népkönyha.** Mint értesülünk a Székesfejérvári jótékony négyelet választmánya folyó évi április hó 21-én *Szőgyény Marich* Julia védnök elnöke alatt ülést tartott. Elnöklő védnök előterjesztette, miszerint egy nagylelkű adományozó pénzbeli ajánlata folytán a helybeli lapok útján az egyesület figyelmé felhívatt, a városban egy népkönyha létesítésére. Mely előterjesztést hosszabb eszmecsere követte és a tett felszólalások eredményeként a választmány határozatilag kimondotta, miszerint a legnagyobb örömmel és lelkesedéssel ajánlja fel, hogy egy 100 tagból álló női bizottság a városban egy létesítendő népkönyha szervezését és vezetését magára vállalja, sőt erejéhez képest mint egy 200 frtnyi összeggel hozzá is járul, ha a város törvényhatóság az egyéb kiadások fedezését biztosítja. — A jótékony négyelet e határozatát örömmel vesszük tudomásul, mert abból azt látjuk, hogy a népkönyha felállítására és vezetésére a jótékony négyelet a legnagyobb lelkesedéssel vállalkozik. A kiadásokat azonban saját alapjának terhére el nem vállalhatja részben azért, mivel az egytel vagyona sokkal kevesebb semhogy azt megbírná, részben pedig, mivel a jótékony négyelet eddig is a jótékonyaság gyakorlására oly sok irányban igénybe lett véve, hogy e már korábban elvállalt kötelezettségek lehetetlené teszik, hogy személyes fáradozásukon kívül 200 frtnál többet fordíthassanak évente a népkönyha szűzjaira. Miután a népkönyha felállítására szükség van s e szükségletet érzi a város minden jobb érzésű polgára, lehetetlennek tartjuk, hogy a város közgyűlése idegenkednék attól, hogy a népkönyha fenntartásának költségeit egy évente kiutalványozandó nagyobb s. gely-összeggel hozzá járuljon. Hogy a jótékony négyesület csak ez esetben hajlandó a népkönyha felállításába bele menni, az csak természetes. Saját erejét felülmúló vállalkozásba nem bocsátkozhat. Különböben is a jótékony négyelet hosszú évtizedek során át viselte a szegények gondját s ezzel a város vállairól óriási terhet vett le. Többet kívánni tőlük mint a mennyit tettek nem lehet, de igenis itt van az ideje, hogy a város törvényhatósága megmutassa, hogy érzelmeikkel bir a szegény nép nyomora iránt.

— **Gyász.** Mély részvétellel értesülünk, hogy a székesfejérvári kir. törvényszék elnökének *Daróczy István*nak édesanyja özv. *Daróczy Istvánné* e hó 20-án *Duna-Földváron*, 74 éves korában elhunyt. A bírói kar ugyisintén a törvényszék tisztviselői díszes koszorút helyeztek a tavatalra. Az elköltözöttnek tetemeit a paksi családi sírban helyezték nyugalomra, a boldog feltámadás reményében.

— **Minta-háziur.** Egy helybeli háziur szép cselekedetéről értesítenek bennünket, a melyet annál is inkább a nyilvánosság elé hozunk, hogy példaadásul szolgáljon másoknak is. Mult lapunkban említettük volt, hogy *Roth Bertalan* helybeli kereskedőt *Krausz Jenő* szintén helybeli kereskedő jogtalanul megtámadta s kenyéririgyságból kifolyólag levéltitok megsértésével vádolta, sőt azzal is fenyegette, hogy becsukattja. *Roth* a fenyegetést nem viszonozta, hanem szóbeszéd helyett feljelentette *Krausz Jenőt* rágalmazás és becsületsértés miatt a bíróságnál. Miután pedig *Roth* sohasem sértett meg levéltitkot s máskülönböben is becsületesen élve a becsukattára sem szolgált reá, *Krausz Jenő* kellemetlenül érezte magát nagyon s nem ok nélkül aggódik, hogy reá ugyancsak kellemetlenül fog vésződni ez az ügy. Hogy valamiképp e kellemetlenséget visszaszolgálja, fölkereste *Draskóczy háziurat*, a kinek a palotai utcán szappangyára van, s a kinek házában van *Roth* üzlete és 300 frttal több boltbért aján-

lott fel évente mint a mennyit *Roth* fizet s hajlandónak nyilatkozott, hogy 6 évre kőt ilyen feltételek mellett bérleti szerződést. A becsületes háziur azonban kijelentette, hogy ő Rothal tökéletesen meg van elégedve s pár száz forintért egy becsületes kereskedő anyagi existenciáját nem fogja veszélyeztetni. *Krausz* tehát szégyenkezve volt kénytelen távozni a derék háziurtól, a kinek eljárásából tanulhatna sok más háziur is. De *Krausz* példájából tanulhatnak azok a kereskedők is, a kik telhetlenségéből valósággal megennék konkurrensaiket.

— **Ujabbkorilelet.** *Fodor Papp* Ferenczné Széchenyi-utcai lakos vasárnap reggel kertjében járván, ott a sással benőtt vízzel telt árokban egy barna faladát talált. Rögtön jelentést tett a kapitányságnál és *Reé István* főkapitány egy biztossal és néhány rendőrral a helyszínére ment. A vizsgálat nagy meglepetéssel konstata, hogy a láda, melyen D. P. 4. jelzés látható, ugy látszik értékes templomi szerezket tartalmazhatott, mint ezt az üres tokok bizonyítják. A sulyos ládát ugy látszik többen, hurcolhatták a kertbe, mert a kert földjén különféle mezitelen lábnyomok voltak észrevehetőek. A kertben volt két darab ásó is el-tűnt, a miből arra lehet következtetni, hogy a tolvajok ásokkal feszítették föl a ládát s azután azokat is magukkal vitték. A ládában sok apró többé-kevésbbé értékes tárgy maradt vissza, többek között mintegy 90 drb. többnyire katonatisztek ábrázoló arczkép, feltört bádogperzselyek 6 drb. gyertyatartó, 2 keretbe foglalt színes kép, selyemmel bélelt üres ékszerartók és egyéb apróságok arra mutatnak, miszerint a láda valami katona-páter podgyásztól képezte, tetejére pedig egy félig ledörzsölt cédula azt látszik bizonyítani, hogy a láda miskolczi pályaudvarról lett Középg tele irányítva. A főkapitány az esetről jegyzőkönyvet vett fel s rögtön megindította a nyomozást. A cigánytelepen eszközölt vizsgálat azonban nem vezetett eredményre s az itteni vasútállomáson sem emlékeztek hasonló ládára. *Pap Ferenczné* másnap ismét jelentette a kapitányságnál, hogy ugy hajnalában két sötét alak botorkált a kertben, de a házbeliek által észrevétetvén elmenekültek a sötétben. Reggel aztán a fü között egy ezüstből vert szentségtartó alját találtak, melyet fölvttek a rendőrségre.

— **A sorozások.** A járásbeli hadkötelesek sorozása ugy látszik az idén elég kedvező eredménnyel ment végebe, a mennyiben 21-én 138 előállított legény közül 69, — 22-én 171 közül 71, — 23-án 190 közül 72, — 25-én 195 közül 79 és 26-án 165 legény közül 62 vált be, a kik között, mint a falsni korcsmárosok mondják, az elkeseredés általános. — A helybeli hadkötelesek sorozása pedig f. hó 28. 29. és 30-án d. e. 8-1-ig fog a városházánál megtartatni.

— **Öngyilkosság.** *Fürri* Isván seregélyesi lakos e hó 25-én hétfőn reggel 10 óra tájban a feleségét valami ürügygel a szomszédba küldte. Mikor az asszony hazatért, férjét nem találta a házban, s keresni kezdte mindenfelé. Végre ráakadt a padláson, a hol a boldogtalan ember egy gerendán lógott, de már teljesen megmerevedve. Rögtön jelentést tett szomorú esetről a községhezánál, mire a bíró egy esküdt kíséretében odasietett, de az előhívott orvos is már csak a halált konstataálhatta. Az esetről a szolgabírósgot értesítették.

— **Tolvaj napszámosszony.** *Rozmán* Antal lovasberényi lakostól a nála dolgozó *Róth Györgyné* a szobában levő szekrényből 8 frtot ellopott. A birtelen szerzett napszám azonban meg sem melegehetett a zsebében, mert a kárvallott *Rozmán* rájött a dologra és azonnal letartóztatott.

— Szivtelen anya. Moórón e hó 25-én éjjel Vol'ér Mária nevű hajdon gyermeket szült, s hogy szegényét elrejtse az újszülött csecsemőt vadállati kegyetlenséggel megülte. A gonosztevő anya ellen a moóri járásbíróóság a bűnvádi eljárást megindította.

— Tüzek a vidéken. E hó 23-án este 9 órakor Zámolyon id. Brunner Antal szerűskertjében egy szaluakazal ismeretlen okból kigyuladt és elégett. A kár mintegy hatvan forint. Biztosítva nem volt. — A csákerényi határban fekvő „Burián” dűlőben vasárnap d. n. Grünfeld Gábornak egy zabaszaga porrá égett, mivel a tüzet vízhiány miatt oltani sem lehetett.

— Czigányszerelem. Szemrevaló szép leány volt annak idején Horváth Mári, ha cigánynak született is, vagy talán éppen azért. Parázs két fekete szemét, barnapiros orozáját, a ringó természet bizony megirigyelhetette volna sok kényes kisasszony s rajta is felejtették a szemüket akárhányszor a válogatós uriak, mikor szerencsét mondott a tenyerükből. Ugy lehet csalagtatták is a jó módba, de hiába, mert volt már választottja a szép cigányleány szívének a deli Lakatos József személyében, a ki egyenes sarjadéka volt a hajdani vajdák nemzetségének. Össze is kerültek, cigányszokás szerint, annak rendje és módja szerint kiszörpölgette egymás tenyeréből a jóféle pálinkát, s aztán tovább is élvezték együtt a szép szabad életet olyan boldogan, a mint hogy annak csak az a piszkos, szellős sátor volna a megmondhatója. Azóban semmi sem állandó ezen a világon, hát vége szakadt a jó Lakatos József boldogságának is. Mert hát csalfa a fehérszemű — még ha nem egészen fehér is — legalább úgy mondják, akármiféle rendből való légyen. A menyecske bizony szemet vetett a Velenczén született daliás Kolompár Gyurkára s egy szép napon meg is illant vele. Lakatos József azonban, bár akkor-tájt nagyon röstelte a dolgot, valahogyan mégis csak belenyugodott, talán mivelhogy azért neki is akadt vigasztalója. Tegnap déli-ben azután a fejtérvári halpiacon véletlenül megpillantotta a hűtelen asszonyt, a ki az ő gyermekét tartotta a karján, s az új kedvesével beszélgetett. Lakatos azok közé az emberek közé tartozik, a kiknek az ilyen dolgok látásán nem szokott megpedni szívének, hanem inkább oda törekednek, hogy ok okozzanak gyűlöletük tárgyának holmi repedéseket. Ugy tett ő is. Apjától egyetlen örökségképpen reámaradt füstlyával, a vajdai méltóság ezen kifejező jelvényével olyan három csapást mért a mit sem sejtő asszony fejére, hogy azt rögtön elborította a vér. Azután, mint a ki jól végezte a dolgot, egész táborával kocsi-ra kapott és elhajtott a palotai-irányában. A sebesültet pedig bekísérték a rendőrségre, a hol a kerületi orvos alig bírta a vérzést elállítani, a mi végre is sikerült, a többi cigányasszony közre fogta és az érdeklődők tömege között elszállították a tanyára, a hol most híhetileg vegyes érzelmeikkel gondol hajdani párjára.

INNEN-ONNAN.

A z óda.

Világos Caesar végigsimította rendetlen fűrtéit s a kalamárisába bökte a tollat. Szemeit büszkén vetette az ég, akarom mondani a plafond felé, s míg hangja a meghatottságot remeget, felkiáltott:

— Megvan! . . . Megvan! . . . Oh mi szép, mi dicső dolog verset teremteni. Mi fenséges dolog a semmiből, a puszta semmiből valaminek létet adni. Ó köszönöm neked Muza, hogy illedd csókkal fenkölt homlokom.

S ismét írása fölé hajolt s míg szeméből könyvek potyogának, halkán olvasá:

— Óda nagyságos Nagy Mihály főnök ur becses névnapjára. Írta Világos Caesar díjnak.

Mert hát nem mindennapi dolog történt Világos Caesarral. Ő, a féltreismert lángész, végre elfoglalta az őt megillető helyet. Költői talentuma kartársainak osztatlan bizálmával találkozott. Más

szóval a főnök ur ez idei névnapjára ő írta az ünnepi ódát, holott máskor mindig az a nyurga joggyakornok szokta írni, a kinek szintén volt valami vékonyan csörgedező vénája. De az idén? Azaz hogy ma reggel? Az írodavezető az egész személyzet nevében őt kérte fel, hogy írja meg az ódát, a mit aztán majd közközlésen ki is nyomtatnak. Ime az igaz talentum diádala a protekció fölött. Mert hogy az a nyurga joggyakornok csak protekcióval jutott az óda megírásához, az világos. Hogy ki protegálta, azt nem tudja, de protekció nélkül csak nem nyitnak tért fűzfavénájának.

Még az nap éjjel (mert minden valamire való, bejegyzett póéta csak éjjel dolgozik) hozzáfogott a munkához, a mi nem volt könnyű. Mert kérem az óda mindig dicséri. Már pedig egy diurnistának az írodafőnökét dicsérni, nagyobb önmegtágadás, mint mikor egy örökös lemond, hogy amerikai nagybátyja után őt szalamigyárat örököljön. Először is kisütötte a főnök urra, hogy alárendeltjeinek valódi atyja. Hm. Ez sok. Maga is szinte megijedt tőle, hogy tudott ekkorát hazudni. De hát hiába volna a poéták előjoga a poetica licencia. Azután mint szorgalmas hivatalnokot mutatta be, igaz, hogy csak félórát volt naponként a hivatalban, de egy írodafőnököt ez is sok. S mikor még vagy, három ehhez hasonló jó tulajdonságot szerencsésen összehozott, befejezte az ódát.

A halántékáról sűrűn potyogott az izzadság, tanulságul, hogy mily nehéz az érdemeket hazudni, a hol miucsenek. S talán éppen azért sóhajtott fel Világos Caesar, miközben kékbabos kendőjével szorgalmasan törölgette izzadságos homlokát, hogy:

— Nehéz munka volt, de hát a lant hatalma nagy, igen nagy. Oh nincs is nagyobb ajánlka az Istennek, mint ha valakinek lantot ad.

S büszkén legeltette szemeit a teleirt lapokon. Azután ágyára dőlt, s miközben a petróleum lámpa pislogó világa utolsó lobbant, azt számította, hogy milyen kiszámíthatatlan előny származik számára az óda megírásától. A robot munkának természetesen vége lesz, mert valószínűleg irnokká léptetik elő. Egy irnok pedig nagy ur egy diurnistához képest. Aztán a főnök ur rendesen tíz forintot adott a nyurga joggyakornoknak. Ezt természetesen neki is megadja, és még azután következik a többi előre nem látható kitüntetés.

Másnap átadta az ódát az írodavezetőnek.

— Nagyon jó, Világos ur nagyon jó. Majd elviszem a nyomdába. Ön pedig lesz szives betanulni, mert elszavalja a nagyságos főnök ur előtt.

— Maj tudom.

— Éj ön szorgalmas ember, — s egy kegyes kézműdolattal elbocsátotta.

*

Oh milyen az iroda képe így a főnök ur nevenapján. Minden le van porolva. A hivatalnokok Ferencz József kabátban jelennek meg, gomblyukjokban egy-egy friss rózsabimbó. Világos Caesar pedig már reggel óta azzal vesződik, hogy gúndör fűrtjeinek szabályos állást adjon.

Végre nagysókára belép a főnök ur. Arca sötét s homloka körülbelül olyan komor, mint a Zobor-hegye, mikor gőnyedt vállain a nyári zivatar sötét felhői megpihennek. Világos Caesarnak valami lámpaláz féle nyílik szívébe, de legyőzi azt s büszkén lép elő. Még egy simítás a hajjon, egy torokkösztörülés s szavalni kezd. Először lassan méltósággal, majd mindjobban tűzbe hozzák a pattogó janbusok s végre oly hevesn gesztikulál, hogy a nagyságos főnök ur ijedten hátrál, az ajtóig. De a hatás teljes. Végzava után felharsan az éljen s most mindenki várja, hogy a főnök ur beszéljen.

A főnök ur összehuzta szemöldökét, s mialatt szobája felé megy, a bajusza alá mormogja:

— Köszönöm uraim, hogy megemlékeztek. — S azzal bevonul szobájába, hová csak az írodavezető követi. Az ajtó fölé nyitva maradt.

Ott bent hátra fordul a főnök ur:

— Hát vers, mindig csak vers? Persze a tíz forint. No hát az idén nem adok semmit. Azt az ideális lelkű fiatal embert pedig tegye át a levelező osztályba. Ott sok a munka, hogy menjen el kedve a lantpengetéstől.

Gramling Kornél.

Irodalom és Művészet.

Képzelt Királyok. Regény két kötetben írta Kupa Arpád. Nagy bátorság és erő kell hozzá, hogy a mai nap, a rövid lélegzetű elbeszélések és a napi sajtó mindent elnyelő tárczái korában, valaki egy két kötetes történelmi regény megírására vállalkozzék. Kupa regényének tárgyát a leghálásabb, regénytárgyakban leggazdagabb, történelmünknek legfényesebb idejéből meríti: a Rákóczi fölkelés az első magyar szabadságharc idejéből. Az erős faj és hazaszeretet, mely az egész regényen átvonul nem mesterkél, nem csinált dolog; az önkénytelenül fakadt, a szíve mélyéből, mint a hogy a vadvirág nő az erdőben. Ott, a hol az öreg Sie Lőrincz, a Szabad Földek vajdája fölkelésre buzdítja az elárult, földül, fölégetett Kunságot, s a hol a magyar föld népéről beszél, a kik a szabad hazáért, az Istenért, a hazáért és a szabadságért akarnak küzdeni, ott igazi költői lendülettel szárnyal föl az író. — Egyáltalán ez a része a regénynek, lehet mondani, művészetével van megírva, a föld égésének leírása, az öreg vajda lelkiállapotának festése megkapóan szép. Sie Lőrincz, a kunsági vajda, különben is legsikerültebb alakja a regénynek, az öreg Korn bícsiival, a bécsi fogadással együtt, míg a főalakok, Beregi Miklós és Mózes atya, tulságosan erős, markáns vonásokkal vannak festve; olyanok mint egy-egy olajfestmény közléről, melyet tulajdonképpen távolról kellene nézni. Látszik, hogy olyan író munkája, a ki nem sokat törődik a divatos áramlatokkal, hanem ír, a mint a lelke megkívánja. Mintha csak a föld népének szívével gondolkodna, egyszerű, természetesen eszejárása után indulva s a mi a lelkét megkapta, megragadta azt elmondja úgy, a hogy épen tudja. Nyersen cseszolatlanul, de igazán és őszintén minden mesterségtől és ezírfalodás nélkül. — A „Képzelt Királyok” Singer és Wolfner kiadásában jelent meg, ára a két kötetnek 1 frt.

Közgazdaság.

Szövetkezetek alakítása.

Írta: Varga Gyula.

Általános a panász az idők mostoltságára s a megélhetés nehézsége miatt. Ha valaha, egy most teljesült be, mondják sokan, a biblia szava: arczódnak verejtékével egyed a te kenyeredet. Eltűnt bizony az a boldog kor, midőn mindenki könnyen megtalálta s kiélgezhette életszükségeit.

Sokféle a panasz, mely lépten-nyomon felénk hangzik. De elmondhatjuk sokféle a kiélgezhethetetlen vágy is, mely egyiránt kinezva a szegényt, a gazdagot, földmivest és iparost, mely pihenést nem enged, folyton az elégedetlenség bűnét éleszti.

Mily sokan tették nehezzé az életet az által, hogy egyszerűségükből kivetkezve, oly fényűzésnek engedtek helyet egyszerű hajlékukban, mely nincs arányban a csekély jövedelemmel.

A 70—80-as években, midőn talán az áldott föld bővebben adta a termést, a gabonának az ára is jó volt, megkedvelték a költséget, melyről utóbb az alacsony gabonának mellett sem tudtak lemondani s visszalépni a régi elhagyott egyszerűséghez.

A mai kivételes magasabb gabona ár nem sokat segít az évek óta adóssággal dolgozó kisgazdákon, mert a mellet, hogy kevés termést, ezt is eladták a legtöbb helyen előre.

Nagyot változott a kisgazda s iparos helyzete hazánkban 30 év alatt. Megváltozott életmódja, megváltozott élelme és ruházata. Hajdan beörlött s a barna kenyér is jó volt, ma már a gőlizszenben is válogat. A régi tartós önmaga készítette szövet helyett, drága kövétel mellett, silány gyárkélme váltotta fel. Az igények nagyok lettek, a kisgazdától kezdve felfelé; a bevétel a kiadásnak nem felel meg, talán még a régi egyszerűség mellett se volna elég. A kisiparost a gyári éles árak teljesen leszorították a versenyről.

Nagy veszély fenyegeti a gazdaközönséget, a' eseléd- és munkáshiányban másfelől ezek tulajdosok sokszor igaztalan követeléseikben. Városokba-buzódik faluról a munkánép s cselelése jó része, a hol addigi gondolatvilágával egészen ellenkező állapotot talál. S ha onnét visszatér falujába, oly eszméket hoz magával, melyek teljesen megzavarják egyszerű népiünk gondolkodását. Elégedetlenséget, irigységet, munkátlanyságot hoznak falura a városokból visszakertülők!

Nekünk, mint az Ur evangéliuma hirdetőinek, ily körülmények s ebből származó bajok nem kerülhetik el figyelmünket. Sőt elmondhatjuk ezen téves eszmék s gondolatok ellen hiába való a törvény szigora, hiába fegyveres erő, csak szeretet nyújtotta kenyér csillapítja le a háborgó szegénységet a munkáért járó illő bér az elégedetlenséget. Ha látja ez a szegény betöltve a Krisztusi parancsot: egymás terheit hordozzátok, ha nem fordulunk el tőle könyörtelenül nyomoruságában, ha — mint hajdan — az a nagy birtokos, az az jobb módú is kiterjeszti gondját a szegényebbre. Ha látja a keresztény vallás hirdetőitől a készséget odaadó munkásságot teljesíteni, Pál apostol intését, mely nemcsak a lelkiekre, hanem az anyagiakra is vonatkozik: „Viseljétek gondot magatokról és az egész nyájáról, melyben a Szentlélek vigyázókká tett,“ akkor nem fordul el egyházától az a szegény szükölködő egyháztag s nem támad a társadalmi rend ellen.

Mindnyáján érezzük, hogy baj van, a viszonyok oly nagyon megváltoztak, hogy valamit okvetlenül tennünk kell, mert másképp hivatalan próféták jelennek meg s ők igyekeznek a maguk ferde észjárása szerint vezetni a népet, vagy mint mondják segíteni a bajon. Mit tegyünk? Ha megakarjuk tartani a népre befolyásunkat s irányítani akarjuk nemcsak gondolataiban, hanem cselekedeteiben is!

A sokféle bajra és panaszra úgy egyesek, mint államok vezetői keresik a gyógyírt, a mentőeszközöket. Ujabbban megyék fáradoznak azon, hogy ezen mentőeszközt megtalálják s keresik a bomlással fenyegető veszélyes társadalmi mozgalmaknak miként álljanak ellent?

A leghelyesebb s legjobban bevált orvos-szer a sok közül: „segíts magadon, Isten is megsegít“ elvnek keresztülvitele. Becsületes munka, illő bér s ennek megtakarítása.

Vagyis takarékoságra kell szoktatni a népet, arra kell törekedni, hogy heti keresményéből a legszegényebb napzámos is 10-20 krajczárt félre tessen hetenkint. A pénzkeresmény megtakarításával, megbecsülésével elvonatik a könnyelmű költelekezéstől, sőt megtanul nem egy kívánságról, vágyáról lemondani, egyszerűbb életmódot folytatni.

A gépek mellett néhány hét alatt keres annyit, mint hajdan hónapokon keresztül, csak-hogy hajdan ételmelet is kapott a bér mellett, ma meg maga kosztján él; helyette, igaz, pénzt kap, a melylyel azonban bánni az alsóbb néposztály nem tud, nem tudja helyesen beosztani márcól-hónapra eltenni. Hogy keresményét megtakaríthassa, vagyis arra az időre tudjon eltemni, mikor keresete nem lesz, erre valók a községi hitelszövetkezetek. A nép gondolkodásának, cselekedeteinek helyes irányt csak ezek adhatnak.

Faluhelyen sok 10 krajczárt lehet elvonni a szövetkezetek által a toroktól, melyen egyébként, hol szövetkezet nincs, vasárnap délutánonként sok heti keresmény lefolydogál. Sok 10 krt lehet megtakarítani, a mely szövetkezet nélkül elfogyott volna minden látszat nélkül. Nem hiszem, hogy az az elámitott nép, mely most 20 krnyi befizetését hetenkint oly készséggel teljesíti a szociális pártraaszába, holott tudja, azt vissza nem kapja, kellő felvilágosítással szívesebben ne fizetne a szövetkezetbe, a mely azt neki kamatosan visszaadja. S nem kell kiesinyelni a 10 kros heti fizetéseket nálunk 5 év alatt 30 ezer forintot takarítottunk így meg, a mely összeg mondanom, is fűtőleges, az előző 5 évben, midőn szövetkezet még nem volt nálunk, elfolyt, mint hó, lé, haszon nélkül.

A hol szövetkezet van, ott nem fordulhat elő az a szomora jelenség, hogy a megszorult kisgazda májusban előre eladja még le nem aratott termését.

Faluhelyen a lelkészekre, tanítókra tekint a nép szeme, tőlük várja elsősorban a szövetkezetek alakítását s így anyagi jólétének előmozdítását, helyzetének javítását. Mai nap tehát nemcsak a lelki gondozást kell sokkal nagyobb buzgósággal gyakorolnunk, mint eddig, hanem ki kell terjeszteni gondoskodásunkat az anyagiakra is. S valóban a keresztény felebaráti irgalmasságot gyakorló szeretetnek ugy leszünk gyakorlói.

Ez a leghathatósabb fegyver a társadalmi bajok ellen, melyre isteni Üdvözítőnk élete, tanítása, cselekedetei által példát mutat! Ezen keresztény szeretet gyakorlására hív fel Pál apostol is, mondván: „szükség, ilyen módon munkálódván, az erőtlenekekről gondot viselni s megemlékezni az Ur Jézus beszédéről, hogy t. i. ő mondotta: jobb adni másnak, hogy sem venni.“

Mily szép munkatér nyílik előttünk, lelkészek és tanítók előtt, népünk anyagi helyzetének javítása körül, szóval és tettel hirdetni: „Valaki háza népéről s övéiről gondot

nem visel, az a hitét megtagadta s a pogánynál alábbvaló!

Ne feledjük, hogy az anyagi nyomoruság hoz legnagyobb veszedelmet a lélekre s megváltoztatja a lelki világot. Az anyagi bajokkal küzdő hitközségek, egyháztagok nem hozhatnak, nem tudnak áldozatokat hozni sem az Ur oltárára, sem közzjóra.

Az sem lehet reánk nézve soha közönyös, ha birtokváltozás van a községben, kié lesz az? Nekünk arra kell törekednünk, hogy a kisbirtokos-osztály, a munkánép szerezzék azt meg. S ezt a munkát a szövetkezetek által valósíthatjuk meg.

(Vége következik.)

Mű-selyem-szövet festőde és vegyészeti ruha-tisztító intézet.

Sz. Fajervár, Szt.-István-utca 3. sz. a.

a Sz.-István templommal szemben.

Minden e szakmába vágó ruhaneműek

**UJRA FESTÉSRE + + + +
+ + + vagy TISZTÍTÁSRA**

ugy a legfinomabb szőrmék, glacze keztyűk stb., csipke függönyök vagy bármimemű tárgyak elvállaltatnak.

Gyászruhák

haladéktalanul a legjutányosabb árban, felelőség mellett eszközöltetnek.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve
kész szolgája

Papp Károly.

VENDÉGLŐS URAK FIGYELMÉBE

legujabb szerkezetű

SÖR és BORKIMÉROŐ KÉSZÜLÉKEK

egyszerismind

jégszekrények nagy jégmegtakarítással.

Ezen készülékkel egy hordó sör (Pilseni is) több napon át az utolsó pohárig jég hidegen és kristály tisztán mérhető.

Különlegesség: törvényesen védett. Universál Sör és borkimérolő asztal. erős zinkbádoggal burkolattal mosóedényvel, hűtőszekrényvel, ételneműeknek stb. Kívánatra vezeték közvetlen a pinczéből. Folyékony szénsavval vagy tiszta légnomással. Csinos kivitel, olcsó ár.

Dr. WÄGNER ÉS TÁRSAI

egyesült gyárak mint betéti társaság

BUDAPEST, TINODY-UTCA 3. SZÁM, a Gizella gözmalom mögött.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

STEININGER SÁNDOR divat-, vászon- és szőnyeg-üzletében

Székesfejervár, (Pollák cipésszel szemben)

a tavaszi idényre a legdivatosabb női szövetek, női és gyermek felöltők megérkeztek és azok meglepő olcsó árakért adnak el.

Vászonneműekben szintén nagy választék.

1 vég vas vászon 30 rófös kitünő minőség ezelőtt	7 frt 50 kr	most 4 frt — kr.
1 „ kanavász 30 „ „ „ „	7 frt 50 kr	most 3 frt 80 kr.
1 „ Rumburgi 50 „ „ „ „	25 frt — kr	most 8 frt 50 kr.

Kérem a tisztelt közönség szives pártfogását, az elismert szolid és jutányos kiszolgálásról már előre is biztosíthatom.

Tisztelettel

STEININGER SÁNDOR.

RODE IMRE

Uri és női divattüzlete Székesfejervárott,
Nádor-utca 17. szám.

A mélyen tisztelt vevő közönség b. figyelmét bátorkodom felhívni az alant felsorolt árucikre, melyek új üzletemben nagy választékban legjobb minőségben olcsó árakon szerezhettek nálam be, u. m.:

Férfi kalapok:

férfi kemény kalap fekete 2- 3- 3-50
férfi puha kalap színes 1-50 1-80 3-
férfi puha kalap fekete 1-60 1-80 3-
férfi puha kalap Loden 1-20 1-50 1-80
gyermek kalap minden színben 75 től 1-50

Férfi sifon ing:

sima elővel gallér nélkül 1-20 1-50 2-
szeg. elővel gallér nélkül 1-50 1-80 2-20
himzett " gallér nélkül 1-80 2- 2-40
batiszt " gallér nélkül — 2-20
selyem " gallér nélkül — 2-20 3-
férfi gallér fehér és színes 12 drb 2 frt.
férfi kézelő fehér és színes 12 pár 4 frt.
Creton gy. ing gallérral —90 1-20 —
sifon gallér nélkül 1- 1-20 —
férfi lábra való köpfer —80 1- 1-20
férfi lábra való atlas damask 1-30 1-60

Zsebkendők:

félf vászon színes széllel 1-20 1-50 1-80
czérna vászon színes széllel 2-40 3- 3-60
fehér vászon és batiszt 3-50 4-50 5-50
gyermek Clott esernyő —90 1- 1-20
férfi Clott esernyő 1- 1-20 1-50
félselyem esernyő 1-80 2- 2-20

Reklam nyakkendők:

Legdivatosabb formákban 15, 20, 25 kr
Legdivatosabb form. selyem 30-tól 1-50

Börkeztyük, elismert legjobb gyártmányu

férfi- és női- minden létező színekben párja 1-20 frt.

Nagy választék férfi, női és gyermek-harisnyákban, továbbá válfűzők, csipkék, szallagok, kötő és horgoló pamutok, csipke függönyök és minden e szakmába vágó rövidáru cikkekben.

NAGY MEGTAKARITÁS!

Mindenemű ócska

ajtók és ablakok

méret után, befalazásra teljesen elkészítve olcsón kaphatók

Eisler Izidor és Fia

építési asztalosoknál,

BUDAPEST, Nádor-utca 61. szám
a Lipót-körut sarkán.

BUTORVÁSÁRLÓK FIGYELMÉBE!

SIMON LAJOS

asztalos és kárptos butorraktára,

SZÉKESFEJÉRVÁR, Kossuth-utca 6. szám (a posta átellenében.)

Ajánlja a n. é. helybeli és vidéki közönségnek saját készítményű butoraival berendezett üzletét, hol dus választékban kaphatók fényezett és matt háló-, ebédli és szalon szoba butorok, továbbá

Diványok és ottományok

mindenféle alakban. Képek, fali és pipere tükrök, márvány és falappal. Ebédli és nádszékek, függönytartók, matracok, lószőr és tengerifüvel tömve - a legolcsóbb árban kaphatók. - Továbbá elvállal mindennemű asztalos és kárptos munkák javítását és átdolgozását, új butorok készítését a legújabb divat szerint. Ugyazinte ruganyos matracok és roletták készítését

a legutányosabb áron gyorsan és pontosan teljesít.

1.000,000 korona

Egy millió nyerhető.

A 2-ik magy. kir. szab.

A 2-ik magy. kir. szabad. osztálysorsjáték
50,000 nyereményének jegyzéke.

A játékterv 9. §. szerint a legnagyobb nyeremény
1.000,000 Korona.
Egy millió

Nyeremények:	Korona:
1 á	600,000
1 "	400,000
1 "	200,000
2 "	100,000
1 "	90,000
1 "	80,000
1 "	70,000
2 "	60,000
1 "	40,000
5 "	30,000
1 "	25,000
7 "	20,000
3 "	15,000
31 "	10,000
67 "	5,000
3 "	3,000
432 "	2,000
763 "	1,000
1238 "	500
90 "	300
47350 "	200, 170, 130
"	100, 80, 40 korona.

50,000 nyer. és jutalon 13.160,000 kor. ért.
melyek hat osztályban kisorsoltatnak.

osztálysorsjátékban

a sorsolási program szerint egy millió koronát, tehát hatalmas összegű készpénzt nyer a legnagyobb nyeremény játékterv 9. §-a szerint; ennél fogva ezen osztálysorsjáték nagyon előnyös nyerési esélyeket nyújt; és pedig

100.000 eredeti sorsjegy 50.000 pénznyeremény.

A sorsjegyek felének nyernie kell. Az összes 50.000 nyeremény a mellette álló jegyzékben fel van sorolva és a kormány ellenőrzése mellett hat egymásután következő rövid időközben kisorsoltatik, midőn is a nyert összeg a szerencsés :yerőnek készpénzben kifizetetik.

Eredeti sorsjegyeket következő eredeti áron adunk el:	
Egész eredeti sorsjegy	6 frt — kr.
Fél " " "	3 " — "
Negyed " " "	1 " 75 "
Nyolczad " " "	0 " 75 "

Az összegnek postautalványon való vétele után azonnal megküldjük a rendes eredeti sorsjegyet az első huzásbani érvénnyel. Kívánatra utánvétellel is küldjük a sorsjegyeket. Minden sorsjegyküldeményhez az eredeti huzási programot is megküldjük és minden huzás után vevőink azonnal megkapják az eredeti huzási lajstromot.

Gyakran ezreket közzéadtatnak merész vállalatokba, a midőn a kilátásba helyezett nyeremény nagyon kérdéses. Ennél fogva közzéadtassunk egy sorsjegy vételével aránylag oly csekély összeget, a mely által hirtelen nagy tökért nyerhetünk.

Sorsjegykészletünk nagyon csekély és gyorsan elfogyhat, tehát ajánljuk, hogy a rendelémennyel ne késünk el kérjük azokat, lehetőleg azonnal, azouban mindenestre

legkésőbb f. é. május 11-ig
a midőn a huzás napja van, hozzánk beküldeni,

Fehér Lajos és társa
a m. kir. szab. osztálysorsjáték főfelárusítói.
BUDAPEST, Gizella-tér 5. sz.

HIRDETÉSEK

felvételnek kiadóhivatalunkban (Szt.-István-utca I. sz. alatt) a legutányosabb áron.